

Nytt fra Miljødirektoratet

Skadedyrdagene 2018

Erlend Spikkerud

Seksjon for biocider og kjemikaliedeklarerer, Miljødirektoratet

Hva er et biocid?

- **Biocidaktivt stoff**
 - Et kjemisk stoff eller en mikroorganisme til bekjempelse av uønskede organismer
- **Biocidprodukt**
 - Et aktivt stoff eller en stoffblanding som inneholder eller genererer ett eller flere aktive stoffer til bekjempelse av uønskede organismer

4 hovedgrupper - 22 produkttyper

- **Desinfeksjonsmidler (PT 1-5)**
 - Hygieniske formål, drikkevann,
- **Konserveringsmidler (PT 6-13)**
 - Lagring, trebeskyttelse, væsker i kjøle- og prosesssystemer
- **Skadedyrbekjempelse (PT 14-20)**
 - Muse- og rottegift, insektmidler, myggmidler, repellenter
- **Andre biocider (PT 21-22)**
 - Bunnstoff til båter, notimpregnering, balsamering

Regelverk

- Mål:
 - Hindre uakseptable effekter for helse og miljø
 - Produktene på markedet skal være effektive
 - Harmonisering av EU/EØS-markedet
- Biocidforordningen (EU) nr. 528/2012
- Biocidforskriften (FOR-2017-04-18-480)

MILJØ-
DIRKTORATET

Godkjenning - aktivt stoff

- Alle EU/EØS-land må bidra i en felles dugnad
 - Stoffvurderinger gjøres på vegne av alle EU-land
 - Brexit - Mange land må nå overta for UK
 - Planen er å ha vurdert alle stoffer i 2024
- Aktivstoffer godkjennes for maksimalt 10 år
- Når et aktivstoff godkjennes i EU, settes en tidsfrist for søknad om produktgodkjenning

MILJØ-
DIRKTORATET

Produktgodkjenning - nasjonalt

- Gjensidig godkjenning der ett land gjør vurderingen
 - Andre land kommenterer
 - Kan være noe forskjeller pga. nasjonale forhold/restriksjoner
- Unionsgodkjenning for enkelte produkttyper
- Produktsammendrag/SPC
 - Betingelser for godkjenning
 - Grunnlag for etikett
- Godkjennes for maksimalt 10 år

MILJØ-
DIRKTORATET

Status

- **Muse- og rottemidler (PT14):**
 - EU: 13 aktivstoffer godkjent, 2 under behandling
 - Norge: 63 produkter godkjent

- **Insektmidler, middmidler og produkter til bekjempelse av andre leddyr (PT18):**
 - EU: 42 aktivstoffer godkjent, 17 under behandling
 - Norge: 23 produkter godkjent, 23 er søkt

Foto: istockphoto, illustrasjoner: fht.no

Antikoagulantene

- Fornytt produktgodkjenning er i sluttfasen
 - Aktivstoffene er eksklusjonskandidater
 - Fornytt godkjenning for 5 år
 - Sammenlignet med alternativer
- **Aktivstoffene skal klassifiseres som giftige for reproduksjon**
- Produkter merkes dersom de inneholder mer enn 0,003 %
 - "Kan skade forplantningsevnen eller gi fosterskader"

Antikoagulantene

- Proffprodukter: Mange produkter vil få ny merking
- Privatprodukter: Færre godkjente
 - Må være under merkegrensen for å kunne godkjennes
 - Få aktivstoffer er effektive nok i så lav konsentrasjon
- De nasjonale restriksjonene gjelder fremdeles
 - Kun tillatt i og rundt bygninger
 - Kun i åtestasjoner (få unntak)
 - Minste pakningsstørrelse for proffprodukter er 3 kg

Insektmidler - Nasjonale restriksjoner

- Private
 - Ikke bekjemping av veggdyr, kakerlakker og faraomaur unntatt med åte

Illustrasjoner: fhi.no

Insektmidler - Nasjonale restriksjoner

- Andre typer produkter mot disse skadedyrene vil bare være for godkjente skadedyrbekjempere
- Bakgrunn:
 - Krevende bekjempning
 - Levevis og spredningspotensiale
 - Fare for resistens
- Restriksjonene introduseres gradvis etter hvert som produktene vurderes og godkjennes

Bønder - gnagerbekjempelse

- Forslag om at bønder skal kunne kjøpe og bruke visse proffprodukter på egen gård
- Krav:
 - Autorisasjonsbevis for plantevernmidler
 - Eget kurs i gnagerbekjempelse (= gnagerdelen av skadedyrkurset for å bli godkjent skadedyrbekjemper)

Foto: Nils Bjørnstad, NMBU

Bønder - gnagerbekjempelse

- Mattilsynet har ansvaret for ordningen
 - Forskriftsendringer
 - Opplæring/kurs
- Endringer i plantevernmidlerskriften (og skadedyrforskriften)
 - Forslag ligger hos Landbruks- og matdepartementet
 - Vil trolig komme på høring første halvår 2018
- Miljødirektoratet vurderer hvilke produkter som skal tillates
 - Egen setning på etikettene om brukergruppen

Insektfeller med lokkestoffer

- Diskutert i EU senest i mai 2017
 - Kommissjonen ville ikke ta stilling
 - Overlates til hvert land
- Mange land inkl. Norge mener at feller brukt kun til overvåking ikke omfattes av biocidregelverket
- Markedsføringspåstand/intensjon er viktig
 - Kun overvåking eller både overvåking og bekjemping?
 - Kan være en vanskelig grensegang som må vurderes fra sak til sak

Hvor finne mer informasjon?

- Miljødirektoratets hjemmesider for biocider:
 - <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Kjemikalier/Kjemikalierregelverk/Biocider/>
- Svartjeneste: biocider@miljodir.no

